

25 september 1961

U 12230/61 - C 46 - P1/PS9.

P#10167/17

Land: Nederland/Indonesië.
Onderwerp: Gesprekken met Ruslan ABDULGANI tijdens de conferentie te Belgrado over de verhouding Nederland - Indonesië.

Referenties:

GEHEIM

Feitelijke datum: 1-6 september 1961.

Datum van waarneming: Medio september 1961.

Bron: Betrouwbaar. Zegsman is een Nederlander die sinds jaren incidenteel contact heeft met leidende Indonesische politici. De door hem aan Abdulgani gedane suggesties zijn geheel voor zijn persoonlijke verantwoordelijkheid.

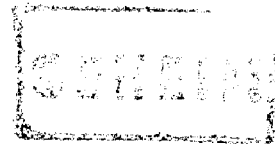
Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

Nederland/Indonesië

GESPREKKEN MET RUSLAN ABDULGANI TIJDENS DE CONFERENTIE TE BELGRADO OVER DE VERHOUDING NEDERLAND - INDONESIE

Tijdens de conferentie te Belgrado werd zoals bekend is door de Heer OLTMANS een contact met de Nederlandse pers georganiseerd. De hoofdzaken van dit gesprek zijn in de Nederlandse bladen gepubliceerd. Het bleek wel uit de uiteenzetting van ABDULGANI, dat hij de mening is toegedaan, dat Nederland Indonesië ten eigen bate heeft geëxploiteerd. Deze rancuneuze zienswijze was het uitgangspunt van zijn betoog. SUKARNO zou dan ook veel op het spel zetten, als hij met Nederland onderhandelingen zou aanknopen. Er zijn in Indonesië krachten, o.a. communisten, die naar een conflict met Nederland drijven en dezen zien in SUKARNO een belemmering voor hun politiek.

ABDULGANI wees er verder op, dat de internationale positie van Indonesië sterker is geworden en het moment voor de overdracht langzamerhand is aangebroken. Over garanties voor nieuw instromend kapitaal heeft de Indonesische regering zich nog geen mening gevormd.

Verder merkte hij op, dat van de drie grote problemen - economische ontwikkeling, interne veiligheid en West-Irian - de eerste twee thans zijn opgelost. "We moeten nu het derde oplossen. Deze zaak leeft bij het Indonesische volk. Het voelt zich bedreigd door de aanwezigheid van de Nederlandse militairen in Hollandia."

Na dit onderhoud had nog een privégesprek van anderhalf uur met ABDULGANI plaats, waarin hij nogmaals de bovengenoemde standpunten uiteenzette. In dit laatste onderhoud merkte hij nog op: "Wij zijn niet helemaal neu-

traal tussen Oost en West. Destijds hebben we in Indonesië moeten vechten voor onze onafhankelijkheid tegen Nederland, dat deel uitmaakt van het Westen. Er is toen een communistische opstand uitgebroken. Dit was het ogenblik waarop Nederland onze zijde tegen het communisme had kunnen kiezen. In plaats daarvan heeft Nederland ons bijna op hetzelfde ogenblik aangevallen. Toen hebben wij begrepen dat, nadat we de communisten verslagen zouden hebben, we ons met hen moesten verzoenen, teneinde stand te kunnen houden tegenover het voortdurend dreigend imperialisme en in ieder geval te verhinderen, dat het imperialisme het zou winnen, want dit bedreigde ons gehele bestaan. Wij kunnen dus Oost en West niet op dezelfde wijze behandelen. Onze strijd op leven en dood met een deel van het Westblok behoort tot ons jongste verleden.

Na deze algemene opmerkingen werd de kwestie West-Irian ter sprake gebracht. Nieuwe gezichtspunten kwamen hierbij niet naar voren. Op de vraag of er plaats was voor een regeling die hen op de duur West-Irian zou doen verkrijgen na een niet al te lange overgangsperiode, waardoor Nederland zijn gezicht zou kunnen redden, -bijvoorbeeld door een volksstemming voorbereid door propaganda ook van de kant van Indonesië in West-Irian, en die op een electorale overwinning van Indonesië zou moeten uitlopen, gaf ABDULGANI te kennen, dat hij hiervoor niet de minste belangstelling had. "Die idee", zeide hij, "is onverkoopbaar, noch aan het parlement noch aan de communisten, en zelfs niet aan het leger. NASUTION zou dit nooit accepteren." Na deze verklaring werd opgemerkt, dat in dit geval alleen internationalisatie van het conflict overbleef. ABDULGANI sprong toen van zijn stoel op alsof hij door een insect werd gestoken. Hiervan moest hij helemaal niets hebben. Toen gepoogd werd hierop nader in te gaan en uiteengezet werd, dat bij internationalisatie de politieke ontwikkeling toch ook zo zou zijn dat er voor Nederland geen

gezichtsverlies bij was en voor SUKARNO genoeg ruimte bleef voor agitatorische successen in Indonesië, brak ABDULGANI het gesprek bruusk af.

De slotindruk van het gesprek was, dat ondanks alle vriendelijke gebaren in persoonlijke gesprekken, Nederland hun niets meer doet. Niet alleen voelen zij zich niet nader tot Nederland dan tot andere landen, zelfs het tegendeel moet geconstateerd worden, hun houding is ambivalent. Zij hebben een soort binding met hun jeugdherinneringen, -vandaar dat zij onder elkaar Nederlands spreken-, maar zij ergeren zich aan de Nederlanders.

Uit het gesprek bleek verder, dat zij tegen een gewapend conflict met Nederland opzien. Mogelijk hebben de Indonesiërs van NEHRU en anderen op de conferentie te Belgrado waarschuwingen gekregen. Ook het verloop van de kwestie Bizerta was niet aanmoedigend voor hen. SUKARNO o.s. hebben zich echter zo vast gewerkt in hun demagogie, dat zij zelfs geen internationalisatie meer kunnen aanvaarden. Zij moeten Nieuw-Guinea uit de handen van de Nederlanders kunnen rukken.

September 1961.